

hozzá. A vallás-erkölcsi élet nem foglalkoztatja komolyan. Világnézeti kérdésekkel nem törődik, a vallásoktatás iránt egészen közönyös. A szentségekhez való járulás, az istentisztelet látogatása és az ima is terhére van; ezek alól, amikor csak teheti, kivonja magát. Erkölcsi tekintetben is számos hibája van. Mivel semmiféle szellemi kérdés iránt nem érdeklődik, sok ideje marad az érzéki érzelmekkel való foglalkozásra; testi ereje is bűnös tevékenységre ösztönzi, barátai előtt nyers, durva elbeszélésekkel s csintalan kalandok leírásával heneceg, amikre pedig alkalma sem volt. A hazugsággal különösen megbarátkozik. Így él és serdül ifjúvá. Az életre való előkészülés ideje azzal telt el, hogy nem teljesített semmit s az élet minden követelményéről egyre közönyösebben gondolkodott. Minden becsúgyát elvesztette s ezzel együtt elmúlt régi kedve is a gyakorlati hivatás iránt, mert az ilyen pályát most már szegénynek tartja s különben is ehhez már túlságosan elkényelmesedett. A kényszer-gimnázista majd az elégtelenek közé tartozik, hacsak az élet kemény leckékben nem részesíti.

P. J.

VEGYES.

Óvodai szemléltető képek. A v. és közokt. miniszterium a népiskolai szemléltető képek első sorozata után (l. M. P. 1916. évf.) most a kisdödödák használatára adott ki 15 színes szemléltető képet. Ezek: Betlehemesek (Bakky L.), Hamupipóke, A csillagtallérok (Bálint Gy.), Egerek gyűlése (Dohányos T.), Kis kacsá fürdik, Husvétii nyulacsák (Ertl G.), A kis libapásztor (Hagyik J.), Mulatnak a bogarak (Kaliczky J.), Hüvelyk Matyi, A róka és a holló (Kovács K.), Jancsi és Juliska (Paulovics P.), Hófehérke (Rakssányi D.), Asztalos-műhely (Varga N.), Lakodalmas menet (Varga N. és Várady I.), Piroska és a farkas (Várady I.). — E képeket bizonyára megkedvelik a gyermekek, ha ügyes óvónők megértetik velök. Ez azonban nem lesz mindig könnyű. Városi gyermeknek idegen a lakodalmas menet, kevés tud érdeklődni az asztalos műhelye iránt is. Remélhetően kellő sorrendet tartanak majd az óvónők a képek használatában; ezek a megfigyelés nevelésének jó segítségei lehetnek.

A gyermekek és a háború. A M. Gyermektanulmányi Társaság 1914. évi adatgyűjtését most megismétli s a nyerendő adatoknak a régiekkel való összevetéséből — mint a kérdőív mondja — egyebeken kívül ama kérdés vizsgálatához remél gazdag anyagot, hogy «milyen az összefüggés természete a különböző életkorokban a társadalom és a gyermek lelke között». E nem valami szerencsésen fogalmazott cél érdekében a következő kérdéseket intézik az elemi, középfokú és szakiskolák, valamint a kisdödödó és gyógyító pedagógiai intézetek növendékeihez: 1. Mi a legnagyobb vágyad? Miért? 2. Miért harcolunk mi magyarok és szövetségeseink a világháborúban? 3. Miért harcolnak az ellenségeink? 4. A világháború mely eseményei hatották meg lelkét leginkább? Miért? 5. Mi lesz a haszna vagy kára ennek a világháborúnak? 6. Milyen békét óhajt? 7. Ha idő van, rajzolják le a tanulók (színes ceruzákkal) a csatát és 8. a békekötést. — Mintegy kiegészítésül a tanulókkal fejlapot töltenek ki. A fejlap rovatai ezek: 1. A tanuló neve. 2. Osztálya. 3. Születésének helye, ideje (év, hó, nap). 4. Szüleinek foglalkozása, lakóhelye. 5. Vannak vagy voltak-e hozzátartozói a háborúban? Mi történt velük? 6. Van-e valamely kenyérkereső foglalkozása? Mi az? Mennyit keres? 7. Mikor végzi a kenyérkeresetét? A napnak melyik szakában? Általában mennyi időt fordít kenyérkeresetre? 8. Mi készteti arra, hogy kenyérkeresettel foglalkozzék? 9. Volt-e a háború előtt ilyen kenyérkereső foglalkozása? Miért? Vagy miért nem? 10. A pénzkereső foglalkozásnak észreveszi-e

valamely jó vagy káros következményét önmagán? Családján? 11. Szokta-e iskolai tanulmányát valamely egyéb foglalkozás miatt, például az élelmszeres boltok előtt való ácsorgással mulasztani? Mennyi időt tölt ilyen foglalkozással? 12. Jegyzet. E rovatba a tanár írja esetleges megfigyeléseit a kenyérkeresettel foglalkozó tanulók előmeneteléről, szorgalmáról, magaviseletéről, mulasztásáról. Ezekkel a kérdésekkel a gyermekek kereső munkájára és ennek hatására vonatkozó adatokat óhajtanak szerezni. — Ha az adatok igazak lesznek és nem nagyon szórványosak, bizonyára érdekes tájékozódást remélhetünk belőlök. Ezt azonban nem igen mozdítja, elő, ha a gyűjtés célja iránt érdeklődő kisebb gyermekeknek ezt mondjuk: «jó bácsik akarják tudni, *milyen ügyesek vagytok*», a nagyobbaknak meg: «az egész országban akarjuk tudni, hogy a diákok *mennyit tudnak keresni*» stb. Ebből versengés támadhat s a célnak ez a megjelölése nem is igaz. A kérdőív első részében célszerű lett volna a gyűjtőket arra kérni, hogy különösen azoktól a tanulóktól szerezzenek feleleteket, akik az 1914. évi gyűjtésben is résztvettek; a háborús évek hatása szempontjából az különösen fontos volna. — A gyűjtés iránt érdeklődők forduljanak részletes útbaigazításért Nagy László igazgatóhoz (Bpest VIII., Üllői-út 18/B.)

Hivatalos nyugtázás.

A M. P. T. pénztárába 1917 január 15-től febr. 15-ig a következő befizetések történtek: *Rendes tagok adományai*: Éltés M. 4 K. *Kültagok befizetései*: 1915-re: Horváth L. Köpcsény. Király Gy.

1916-ra: Bán G. Hajdunánás. Horváth L. Köpcsény. Kárpáti S.-né Rimaszombat. Kemény G. Torda. Király Gy. Miklós I. Gyergyóalfalu. Pallós A. Kolozsvár. Posch Zs. Keszthely. Ujváry K. Pécs. Vértes O. J. (1·50 K). Vajnóczky I. Walló A. Ungvár.

1917-re: Ágner L. Balogh J. Nagylózs. Bánhidyné Nagy T. Szatmár. Bánkorsós J. Erzsébetfalva. Burger F. Rákospalota. Csiszár A. Nagybózsva. Czvajna J. Besztercze. Faith M. Körmöcz. Farkas S. Frank A. Szeged. Gencsy F. Maroshévíz. Germán I. Pécs. Gorzó D. Hajdu J. Hábor S. Losoncz. Hirschmann N. Pozsony. Hornyánszky A. Pozsony. Horváth K. Pannonhalma. Horváth K. Horváth L. Köpcsény. Hrabusay I. Ruttká. Inderszt K. Zólyom. Jakab B. Pécs. Józsa D. Ujpest. Kablay I. Ózd. Kardos I. Nyiregyháza. Karsai I. Győr. Kemény G. Torda. Kerékgyártó I. Kinczel M. E. Zombor. Király Gy. Klug P. Szeged. Koschowitz Gy. Kun J. Erzsébetfalva. Lechnitzky Gy. Mahalcsik B. Szilágysomlyó. Maron I. Székesfehérvár. Medgyesy L. Zalaegerszeg. Metzinger L. Győr. Molnár I. Budaörs. Moudry H. Nagyvinzky S. Modor. Nánay B. Debreczen. Posch Zs. Keszthely. Quint J. Ráczy Gy. Schieberna J. Suciú V. Balázsfalva. Szabó K. Balatonfüred. Szomorú I. Magyarpécska. Takáts J. Kismarton. Tömörkény D. Szarvas. Ujváry K. Pécs. Vajnóczky I. Vánkos J. Ágfalva. Vértes O. J. (2·50).

1918-ra: Győri V. Pozsony. Mahalcsik B. Szilágysomlyó. Német K.

1919-re: Mahalcsik B. Szilágysomlyó (2 K).